

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D. a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **M. L.**
zastoupený advokátem JUDr. Emilem Flegelem
sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10

proti

žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství Policie Kraje Vysočina**
sídlem Vrchlického 46, Jihlava

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající ve vybrání kauce dne 15.1.2022 postupem podle ust. § 124a zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, od žalobce ve výši 10 000 Kč byl nezákonný.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku ve výši 14 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce JUDr. Emila Flegela, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou za dne 27. 2. 2022 se žalobce domáhal vydání rozsudku, kterým by soud deklaroval, že shora uvedený zásah byl nezákonný. Žalobce uvedl, že dne 15. 1. 2022 mu byla policistou Policie ČR, Krajské ředitelství policie Kraje Vysočina uložena a v hotovosti vybrána kauce ve výši 10 000 Kč podle ust. § 124a zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (zákon o silničním provozu). V rozporu se zákonným požadavkem však v potvrzení o převzetí kauce nebyl uveden žádný bližší důvod k jejímu vybrání a tento ani neexistoval. Jedná se o nezákonný zásah do práva žalobce disponovat se svým majetkem. V potvrzení o převzetí kauce zcela absentuje jakékoliv odůvodnění toho jak, proč a na základě čeho policista dospěl k závěru, že u žalobce v konkrétním případě existuje důvodné podezření, že se bude vyhýbat řízení o přestupku. Bez uvedení tohoto důvodu nelze přezkoumat existenci důvodného podezření.

II. Vyjádření žalovaného k žalobě

2. V písemné vyjádření žalobě žalovaný navrhl zamítnutí žaloby, neboť ji považuje za zmatečnou a „věcně nepříslušnou“. Ve svém vyjádření žalovaný ocitoval právní úpravu ze zákona o silničním provozu, která se týká postupu policie po převzetí kauce (§ 42b odst. 6 tohoto zákona), postupu při vracení kauce (§ 43b tohoto zákona), možnost správního orgánu odložit věc (podezření ze spáchání přestupku) a uvedl, že žádný právní předpis nestanoví postup správního orgánu, při kterém by byly vybrané kauce vráceny na účet policie a doplnil, že správní řízení týkající se přestupku probíhá u Městského úřadu Velké Meziříčí.

III. Replika žalobce

3. V písemném podání ze dne 11. 4. 2022 žalobce reagoval na vyjádření žalovaného. Uvedl, že argumentace žalovaného se zcela míjí s předmětem projednávané žaloby, žalovaný se k nezákonnému zásahu vymezeného žalobou vůbec nevyjadřuje, namísto toho se bez zjevného důvodu zaobírá otázkou osudu kauce poté, co byla vybrána, argumentuje, že se vybrané kauce nemohou vracet policii, ačkoliv žalobce opak uvedeného netvrdil a ani žalobou se nedomáhá vrácení kauce. Závěr žalovaného, že žaloba je věcně nepříslušná a že žalobcovo tvrzení je účelové nebylo nijak odůvodněno. Vyjádření žalovaného je zmatečné, žalovaný patrně ani nepochopil, co a z jakého důvodu je ve věci žalováno.

IV. Posouzení věci krajským soudem

4. Soud rozhodoval bez nařízení jednání ze splnění podmínek vyplývajících z ust. § 51 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, znění ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“).
5. V předmětné věci jde o zásahovou žalobu deklaratorní, kdy žalobce žádá, aby soud rozsudkem vyslovil, že vybrání předmětné kauce bylo nezákonné. Jedná se o žalobcem tvrzený jednorázový zásah (vybrání kauce, nikoliv např. její zadržování), zásahem je zde výběr kauce, přičemž pasivně legitimována je Policie ČR, konkrétně Krajské ředitelství policie Kraje Vysočina. Tato úvaha vyplývá z konstantní judikatury správních soudů, viz např. shrnujícím způsobem uvedeno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2019, č. j. 10 As 355/2017 – 101).

6. Soud dále ověřil, že žalobce je aktivně legitimován k podání předmětné žaloby, lhůta pro její podání byla dodržena a žaloba není nepřijatelná (viz ust. § 82, § 84 odst. 1 a § 85 s.ř.s.).
7. Z judikatury Nejvyššího správního soudu dále vyplývá, že výběr kaucí podle ust. § 124a zákona o silničním provozu nelze pojímat jako rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s., proti uložení kaucí zasahujícím policistou je třeba brojit žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu ve smyslu § 82 s.ř.s. (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 4 Aps 9/2013 – 48), jak žalobce správně činí.
8. Judikatura Nejvyššího správního soudu dále dovodila, že ač na vymezení důvodu uložení kaucí (který je podle § 125a odst. 3 věty druhé zákona o silničním provozu třeba uvést v písemném potvrzení o jejím převzetí) nelze klást nároky vycházející z požadavků na odůvodnění správního rozhodnutí podle správního řádu, je však potřebné v potvrzení uvést srozumitelně a okolnostem věci odpovídající, byť i stručné vyjádření, v čem policista spatřuje důvodné podezření, že se řidič motorového vozidla podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích bude vyhýbat přestupkovému řízení (viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2015, č. j. 5 As 104/2015 – 44). Požadavek uvedení důvodu vybrání kaucí v písemném potvrzení je stanoven v ust. § 124a odst. 3 zákona o silničním provozu, z něhož vyplývá, že v potvrzení o vybrání kaucí musí být kromě jiného uveden důvod jejího vybrání.
9. Shora citovaná judikatura Nejvyššího správního soudu dovodila, že řidiči musí být sděleny a řádně dostatečně a konkrétně uvedeny (na příslušném potvrzení o převzetí kaucí) důvody jejího vybrání. Při sepsání potvrzení je řidič přítomen a má právo se k němu vyjádřit. Uvedené nebrání tomu, aby následně byly důvody podrobněji specifikovány v dalších písemnostech; není však přípustné, aby důvody výběru kaucí byly uvedeny jen v úředním záznamu (nikoliv v potvrzení o převzetí kaucí).
10. V nyní projednávané věci bylo soudem z obsahu správního spisu zjištěno, že policista vyhotovil dne 15. 1. 2022 potvrzení o převzetí kaucí ve výši 10 000 Kč, přičemž tato byla vybrána v hotovosti od žalobce z důvodu podezření ze spáchání dopravního přestupku. Jako důvod vybrání kaucí byl v potvrzení o převzetí kaucí zaškrtnout pouze tiskopisový text „Jmenovaný je důvodně podezřelý, že se bude vyhýbat řízení o přestupku.“.
11. V předmětném potvrzení o převzetí kaucí zcela absentuje srozumitelné, byť i stručné vyjádření, v čem konkrétně policista spatřoval důvodné podezření, že se žalobce jakožto řidič motorového vozidla podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích bude vyhýbat přestupkovému řízení.
12. Z úředního záznamu ze dne 16. 1. 2022 žalovaného je zřejmé, že žalobce po zastavení vozidla policií s touto spolupracoval, byla u něj provedena dechová zkouška na přítomnost alkoholu s negativním výsledkem a bylo zjištěno, že žalobce je bez záznamu v evidenční kartě řidiče.
13. Z uvedeného vyplývá, že jak v potvrzení o výběru kaucí, tak ve spisovém materiálu zcela absentuje judikaturou Nejvyššího správního soudu požadované uvedení konkrétních srozumitelných důvodů, na jejichž základě policista dovodil důvodné podezření, že se žalobce bude vyhýbat přestupkovému řízení. Žalobcem namítaný zásah je z uvedeného důvodu zásahem nezákonným, což soud výrokem pod bodem I. tohoto rozsudku

deklaroval. Zcela nad rámec uvedené argumentace soud poznamenává, že ani i případná závažnost přestupku (kterou žalovaný ani netvrdí) není sama o sobě způsobila vzbudit důvodné podezření, že by se žalobce vyhýbal řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2015, č. j. 5 As 104/2015 – 44.

V. Závěr a náklady řízení

14. Na základě shora uvedených skutečností a úvah soud shledal žalobu důvodnou a žalobě proto vyhověl.
15. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl ve věci plný spěch, a proto má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 2 000 Kč a dále v nákladech právního zastoupení dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). V daném případě se jedná o odměnu JUDr. Emila Flegela, advokáta, za zastupování v řízení před krajským soudem, a to za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání soudu ve věci samé – podání žaloby a doplňující vyjádření ve věci samé) dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu ve výši 9 300 Kč (3 x 3 100 Kč); a dále o náhradu hotových výdajů ve výši 900 Kč (3 x 300 Kč). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se částka odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů o částku 2. 142 Kč odpovídající příslušné dani z přidané hodnoty. Celkem se tedy jedná o částku 14 342 Kč. Ke splnění uvedené povinnosti byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. 7. 2022

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu